



Locuint'a Redactorului
si
Cancelari'a Redactiunii
e in
Strat'a Morariloru Nr. 13.

Scrizorile nefrancate nu se voru
primi decâtu numai de la corespon-
dintii regulari ai „Federatiunii.”
Articlii ramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune
Pre trei lune 3 fl. v. a.
Pre siese lune 6 „ „ „
Pre anulu intregu 12 „ „ „
Pentru Romani'a :
pre an. intregu 40 Lei n. = 16 fl. v. a.
„ 6 lune 20 „ „ „
„ 3 — 10 „ „ „
Pentru insertiuni :
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-
brale pentru fiesce care publicati-
une separatu. In Loculu deschisu
20 cr. de linia.
Unu esemplariu costă 10 cr.

Pest'a, 26/11 augustu 1869.

Una societate unde, in locu de cucerirea morala, in locu de legamintele dreptatii, cu unu cuventu, in locu de puterea suprema a ratiunii, puterea fisica, partialitatea cea mai orba si patimele cele mai desfrinate sunt la ordinea d'ilei; unde in locu de armonia se lucra neincetat in favorulu discordiei; unde in locu de respectarea dreptulu tradarea este celu mai mare meritu si, in fine, unde atatu de putinu individii castu si conditiunile principali ale existintiei lor sunt unu jocu continuu alu deliriului, alu nebuniei si alu inconstantiei; una asemenea societate, d'ceemu, nu mai merita numele de societate, ea este una turma menata si condusa dupa placulu si voi'a pastoriloru, fara ca ea se-si aiba scopulu seu presiptu, fara ca se-si cunosca destinulu seu, fara ca se scia ce este si de unde a venitu; una asemenea societate; daca mai pote fi numita asiè, va fi condusa nesmintitu in locuri maracinoase, unde si-va afla peritiunea.

Aceste adeveruri, atatu de simple si de atatu de juste cu privire la cea mai mica ceta de omeni, cresc in proportiune geometrica, daca se voru aplicà la societatea cea mai mare, cea mai completa, la statu; aci, aceste adeveruri devinu imposante si nu potu se nu impla de una ingrigire adeverata acele anime necorupte, in cari nu s'au stinsu inca iubirea pentru binele comune, lumin'a pentru adeveru si sentimentulu de dreptate.

Teori'a nostra ne-ar' indeparta inse pre multu de la scopu, se revenimu dara la elu.

Este ore Austri'a seu, daca cui-va i mai place, Austro-Magiari'a de asta-di una societate deplinu, adeverata, avendu tote atributelu unei societati, si inca a societatii celei mai complete, carei-a i se da numele de statu? Pre langa tota vointi'a buna, noi nu potemu da unu respunsu afirmativu. Pentru ce?

Austri'a in sa-si, considerata ca societate de capetena, este compusa d'in mai multe societati, cari ele in sine sunt cele mai complete, cele mai naturali si cele mai durabili, societati indisolubili, immortali, sustienute prin principie si legi eterne; aceste societati sunt diferitele natiuni cunoscute d'in Austri'a, cari pentru a pote forma una singura societate, adeca societatea cea mai completa, statulu, este de lipsa, ca se fia intrunite prin ace'a ce se numesce: c o n s e n s u.

Sciindu acuma, ca statulu Austriei seu Austro-Magiari' ar' trebui se se baseze pre consensulu totoruru natiuniloru sale, se ne intrebamu :

Este ore c o n s e n s u l u R o m a n i l o r u , ca Transilvani'a, tierra locuita cea mai mare parte de Romani, jace mai bine de doi ani sub celu mai infioratoriu absolutismu; ca Romanii de acolo sunt eschisi d'in afacerile publice; ca administratiunea si justiti'a, pre langa tota majoritatea Romaniloru, este in man'a altoru-a; ca instructiunea populare a tenerimei romane este inapoiata ca totulu prin mesurile tendentioase ce s'au luat in acasta privintia; ca contributiunile cele grele, esecutate de pre spatele Romaniloru, sunt destinate spre seopuri necunoscute, pote chiaru si spre daun'a Romaniloru?

Aceste sunt nisce intrebâri, la cari toti Romanii, de ori si unde, voru raspunde de siguru ca nu; nu, ca-ci Romanii si-au manifestatu de nenumerate ori dorintiele lor; este deci imposibilu, ca chiaru adversarii nostri se nu cunosca aceste dorintie a le Romaniloru; este imposibilu, ca ei se nu veda, ca Romanii nu si-au datu si n'au potutu se-si deè consensulu la propri'a loru sclavia, la propri'a loru maltrafare.

Amu pote ilustra societatea, in care ne aflamu, cu miscamintele si diversele manifestatiuni a le sclaviloru atatu d'in Ungari'a castu si mai vertosu d'in tiercele numite ereditare a le Austriei, cu numerulu proceselor de presaintentate pentru oprimerea libertatii engetului si a conviciunii; tote aceste ni striga cu unu viersu valtu, ca consentiementulu poporeloru d'in Austri'a

nu se unesce cu situatiunea de asta-di, ca acestu consentiementu, necesariu pentru prosperarea totulu, lipsece d'in cauza, ca dreptulu si dreptatea geme sub arbitriulu absolutismulu celui mai rigidu.

A sositu tempulu acuma, candu se sentiesce imperativa si ult i m'a necesitate, ca imperiulu se se constituie pre basea dreptulu, pre egalitatea totoruru natiuniloru sale, ca se se rumpa odata cu politic'a intrigeloru si secretelor, si ca, prin deplin'a sa regenerare, se se pota d'ise cu indestulare: *Justitia fundamentum Austriae.*

Incunoscintiare.

Modestulu monumentu destinatu spre insemnarea loculu, unde *Ionu Buteanu* a suferitu martiriu pentru natiunea si patri'a romana, si unde sunt astrucate scumpele lui osaminte, fiindu deja gat'a de multu, precum anunciasem in „Federatiunea“ de dtulu 1. Augustu, cu tote ca sum'a receruta pentru acestu monumentu incurge forte cu greu, in castu pana acum nu-mi permise a-lu rescumpera, totu-si impinsu d'o parte prin tenorea contractulu, de alta parte voindu a resipi indoie'l'a se o ar' pote ave on. publicu romanu, — cointielegundu-me cu intieleginti'a romana d'in Buteni si giuru, a m u d e f i p t u t e r m i n u l u a r a d i c a r i i m o n u m e n t u l u i , p r e s e r b a t o r e a t a i a r i i c a p u l u i s t . I o n u , adeca pre 10. Septemvre c. n. a. c. Aradicairea se va intempla nesmintitu la terminulu defiptu, ori va fi tempu favoritoriu ori ba.

Dreptu ace'a rogu cu reverinti'a cuvenita pre toti Romanii cari veneraza memori'a fericitulu martiru, ca pre atunci se bine voi'esca a se infatisia in comun'a Gur'a-Hontiu situata in comitatulu Aradulu spre resaritu, in a carei-a teritoriu jace acelu locu santu si fatalu, unde se glorificã martirulu Romanii ciscarpatine. Acolo si atunci se voru seversã funebrele intrelasate pana acum d'in caus'a viforeloru tempulu. Asiè se fia!*

Buteni, 19. augustu, 1869.

Dionisiu P a s c u t i u , m. p.

Beiusiu, 20. augustu, 1869.

Fa bine, acèpta reu.

Domnulu comite supremu alu Carasiulu inca au cugetatu a face bine, candu a numitu — de e dreptu — pe domnisorulu Kùchler Wilibald de vice-notariu onorariu.

N'avemu nimicu in contra, deca com. romani incunigiura ocaziunea de a da ansa la suspitiunari, ca dora persecutia pe neromani, ma in speranti'a ca si comitii neromani voru procede asemenea, ni pare bine candu unu comite romanu se nesuesce, intre marginile ecuitatii, a da dovèda, ca romanii nu su inimicii compatriotiloru, fia acei-a de ori ce nationalitate, pentru ca numai pre acasta cale vomu pote ajunge la o adeverata confratire.

Ne supera inse, candu unii seu altii neromani, nepotendu ajunge la ce-va postu in comitatele ocarmitate de magiari, se incuiba, si-si cerca refugiu sub aripele ocarmitatoriloru romani, si apoi candu ajungu la ce-va stare, tota recunoscinti'a lor se esprime prin b a t j o e u r i e a romaniloru.

Asemene fructe ni produce si numirea susatinsulu Kùchler, care pre langa tote slabitiunile sale, cane canesce, a innotatu prin clasele gimnasiulu rom. d'in Beiusiu, si dupa ce au caditu odata la esamenulu de statu (in Oradea-mare), la a dou'a incercare, mai cu seama numai prin intrepunerea unii r o m a n u , au potutu reusi. Acestu tineru, d'icu, multiamesce acu numirea sa prin ace'a, ca serie epistole la Beiusiu, in care, intre alte misielle, si-descopere indignatiunea in contra lugosieniloru, si dechiarã comitatulu Carasiulu de „c s u n y a o l a h p a t r i a , “ (tierra hida valaca), d'in care cauza, cu tote ca patriotii magiari d'acolo mai ca nu saru d'in pele de bucuria, pentru ca au potutu castiga in sinulu lor unu asemenea bravu neamtu-magiaru ca domnisoriu lui, totu-si dlui ar dori se devina in altu comitatu, spre esemplu in comitatulu Bihorulu.

Fortu multiamimu domnisorulu Kùchler de simpai-

*) Celelalte Red. rom. sunt rogata a publica acasta insciintiare.

tia, inse deca fratii magiari d'in Carasiu engeta ca au castigatu (?) ce va cu d'insulu, aiba bunetate a si-lu tione in giurulu lor, pentru ca dieu, comitatulu nostru nece in o privintia nu sentiesce perderea Dlui,*) si candu totu-si ni luamu voia de a comunica aceste s're, facemu numai pentru ca Domnulu comite supremu alu Carasiulu, si respectivii se scia apretiuu valorea coconasiulu adoptatu.

F. . . T.—

Statutu organicu

alu besericeii ortodoxe Romane d'in Ungari'a si Transilvani'a.

(Urmare.**)

Art. II.

C o n s i s t o r i u l u m e t r o p o l i t a n u .

§. 158. Consistoriulu metropolitanu este organulu supremu administrativu si judecatorescu pentru intrèga provinci'a metropolitana.

§. 159. Consistoriulu metropolitanu constã :

1. d'in metropolitulu, ca presiedinte,
2. d'in episcopii sufragani, si
3. d'in unu numeru de asesori onorari alesi pre vie-tia, prin congresulu nationalu besericescu d'in sinulu barbatiloru distinsi d'in cleru si mireni.

§. 160. Consistoriulu se imparte, in trei senate, si adeca :

1. senatulu strinsu besericescu
2. senatulu scolaru, si
3. senatulu epitropescu.

§. 161. Fie-care senatu decide in tote obiectele tinentorie de activitatea sa independinte, sub titulu generalu de „consistoriu metropolitanu.”

In fia-care senatu duce metropolitulu presidiulu; er' in casu de impedecare, celu mai betranu episcopu sufraganu.

§. 162. Alegerea asesoriloru pentru fia care senatu se cfeptu prin congresulu nationalu besericescu, dupa modalitatile prescise in §. 116. si pre tempulu normatu acolo pentru alegerea asesoriloru de la consistoriele eparciale.

Pentru senatulu strinsu besericescu se alegu siese asesori toti d'in cleru; era pentru senatulu scolaru si epitropescu asemenea cate siese, inse d'in o tertialitate d'in cleru si d'in doue tertialitati d'in mireni.

Piedecelu d'in rudenia si cuserie prevediute in §. 112. sunt de a se observã si la acestu consistoriu.

§. 163. Consistoriulu metropolitanu (senatulu besericescu) va ave si unu defensoru matrimoniale.

Unu secretariu si personalu coresponditoriu de-manipulatiune va implini ageadele notariali si scripturisti'a in tote trei senatele.

In fine unu fiscalu, care totu-de-odata pote fi si defensoru matrimoniale.

§. 164. Secretariulu si fiscalulu se alegu prin Consistoriulu metropolitanu in siedintia plenaria cu majoritatea absoluta de voturi a membriloru presinti d'in tote trei senatele; era defensorele matrimoniale precum si personalulu de manipulatiune se denumesce prin metropolitulu.

§. 165. Despusetiunile stabilite in §. 120 au valore si in privint'a personalulu acestui consistoriu.

§. 166. Agendele senatulu strinsu besericescu sunt: a decide finalmente causele apelabili si apellate.

§. 167. Chiamarea senatulu scolaru este conducerea trebiloru scolari comune ale intregii provincie metropolitane, precum si sustienerea unitatii si a uniformitatii pentru institutelu scolare confesiunali d'in Metropolia, si in fine deciderea finale a cauzelor disciplinari a profesoriloru si invetiatoriloru, apellate de la senatulu scolaru la consistoriulu eparciale.

§. 168. Chiamarea senatulu epitropescu este a administrã acele fonduri, care sunt ale metropoliei ca atare.

Cele prescise pentru senatu epitropescu eparciale servescu de norma si pentru acestu senatu.

§. 169. Fie-care senatulu aduce decisiunile sale cu majoritate de voturi, in senatulu strinsu besericescu in presinti'a celu pucinu de siese membri; er' in celelalte doue senate celu putinu de catra patru membri afara de presiedinte.

*) Pote altu cine-va, pe care coconasiulu Wilibald a fostu destulu de ingratu a o lasã asiè precum nu s'au cuvenitu.

**) A se vedè nr. 81, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 89 si 91.

§. 170. Sedinții plenaria a consistoriului metropolitanu constă d'in totii membrii deosebitelor senate, precătu acesti-a d'in absinția s'eu alta cauza nu ar' fi impediti a participa la ea.

Consistoriul plenariu efiptue alegerea secretariului si a fiscalului, si dispune cele de lipsa in privința conchiamarei congresului national besericescu, si a alegerilor de deputati pentru acela-si.

Art. III.

Sinodulu episcopescu.

§. 171. Sinodulu episcopescu este aceea adunare de episcopi sub presedinția metropolitanului, unde se tractéza obiectelo besericesci spirituale, dogmatice si simbolice.

§. 172. Metropolitanulu e detoriu a conchiamă sinodulu episcopescu in totu anul odata; ér' episcopii sunt detori a participa la acésta.

§. 173. Pentru validitatea concludelou sinodului episcopescu se recere, ca s' se convocatu prin Metropolitanulu, si s' participe la d'insulu episcopii sufragani.

§. 174. Agendele sinodului episcopescu sunt:

1. a supune esamenului canonicu pre celu alesu de episcopu prin sinodulu eparcialu.

2. a tractă or' si ce intrebare dogmatica, sacramentale si rituale, si a o deslegă in intielesulu canneloru positive.

3. a tienē consultări si a aduce otariri asupr'a religiozității si moralului clerului si poporului credinciosu d'in metropolia.

4. a se consultă asupr'a instituteloru de teologia si pedagogia spre inaintarea scopului lor si a sciintieloru predande in ele.

5. A se consultă asupr'a calificatiunei, ce se cere dela cei ce se pregatescu spre trept'a preotesca si invetiatoreasca, si despre acésta a refere si congresului national besericescu, ca cele de lipsa in lini'a acest'a s' se faca cu aprobarea armonica a ierarhiei si a poporului credinciosu.

6. A privegiă pentru autonomi'a besericea si a o aperă in contra ori caroru incercări, ce voru instrimtoră pacea si santieni'a besericea.

Apendice finale.

§. 175. Limb'a oficioasa in tote trebile besericesci, scolari si fundationali atātu in laintu cātu si in afara pre langa sustinerea intregității ordinatiunilor respective a §. 9. d'in articolulu IX. de lege [1868 asemenea a art. de lege 44 d'in 1868, este cea romana.

§. 176. Acestu statutulu organicu dupa publicarea lui formalu intra numai decātu in vigore.

Concediendu ministrului nostru efectuarea acestoru decisiuni, este voi'a nostra deosebita, ca cu privinția la afacerea besericea greco-orientale, dreptulu de preinalt'a supraveghiare, Noue competinte, s' se pastreze in mesura deplina, asemenea s' se sustiena in intregitatea sa dreptulu legislatiunei comune a instructiunei publice.

FOISSORA

Limb'a romana si dialectele Italiane.

Schitia filologica de

G. L. Frollo

Profesoru la gimnasiulu Carolu I. d'in Brail'a.

Manserunt, hodieque manent vestigia
ruris. Horatin.

V.

(Urmare. *)

Déca dialectele mentionate, luandu-le fie care in parte, nu infaciséza o mai mare conformitate cu limb'a romana decātu cea toscana, asemenea nu potemu s'o d'icemu déca le luămu tôte in gramada; cá-ci unde toscan'a se abate mai multu de roman'a, tocmai acolo dialectele paru cá i se apropia mai multu, si unde unulu d'in dialecte le lipsece, altulu abunda.

Aceste asertiuni merita de a fi confirmate intr'unu modu mai explicitu. Prin urmare, cumu a facutu onorabilulu Alessandrescu pentru dialectulu friulanu, asemenea si noi vomu alege aci unu numeru ore-care de exemple d'in celelalte dialecte italiene, si in acésta alegere ne vomu tiné mai multu de exemplele acelea pre care limb'a culta nu le ofere, s'eu chiaru oferindu-le, o face intr'o mesura mai imperfecta. Cu aceea-si ocaziune lectorulu va observă, cá mai multe d'in celelalte citatiuni continute in discursulu D-lui Alessandrescu n'au de obiectu nisce proprietăți esclusive ale limbagiului friulanu, ci se afla deopotriua in alte dialecte cu totulu distinse la fisionomia si la literatura.

ANALOGIE LECSICALE. — S' se nu se p'rdia d'in vedere, cá unele d'in vocabulele urmatorie, de si analoge

*) A se vedé nr. 88, 90 si 91.

Datus'an in Schönbrunn anul o miia optu sute siesedeci si noue, lun'a lui Maiu douedeci si optu de d'ile.

Franciscu Iosifu m. p.

(L. S.)

B. Iosifu Eöt v ö s m. p.

(Dupa „Tel. R.“)

Protocolulu.

Sedinției a XI,

(Ordinarie.)

ținuta d'in partea directiunei Asociatiunei nationale pentru cultur'a poporului romanu in Aradu,

au fostu de fatia:

Presiedinte: Jonu Popoviciu Deseanu
directoru secundariu substitutu. Membri: Emanuilu Misiciu preceptoru, Dr. Atanasiu Slandoru, Jonu Rosiu, Demetriu Bonciu, Stefanu Siorbanu bibliotecariu, Teodoru Serbu esonomu si notariulu Petru Petroviciu.

98. Directiunea reg. ung. de finantie d'in Aradu cu indorsat'a de dtulu 19. aprilu a. e. nr. 6719, face cunoscutu: cá Maiestatea Sa apostolica ces. regéscu cu preinalt'a resolutiune d'in 20. martiu a. e., in urmarea preumilitei petitiuni s'a induratu pregratosu, a iertă sum'a tacselor timbrale, respective percentuatiunea de 611 fl. 37 1/2 cr. obvenita dupa lasamentulu mostenitu de la repausatulul Jova Cresticiu d'in Siria, sustienendu sum'a timbrului de 1 fl. v. a. ce este a se solvi pentru testamentulu repausatulul si pana la sum'a tacselor primitive de 16 fl. 25 cr. ce insarcinéza pre legatarii ceialalti.

Conclusu: Acestu actu pregratosu si marinosu alu Maiestătii Sale ces. reg. si apost. se fa cu omagiala multiamita la cunosciintia, si se decide cá de-ora ce caus'a percentuatiunei acesteia-a este déjà superata, dlu fiscalu alu asociatiunei Lazaru Jonescu ca curatoru plenipotentiatu a supr'a masei lasamentale a repausatulul Jova Cresticiu s' fia insarcinatu, pre temeiulu determinatiunii adunării generali d'in 2/13 septemvre 1868. Nrulu 12. a face ulterior'a licidare despre intregulu lasamentu concediutu administratiunei Dsale, si prin unu bilantiu evidentu si proviedutu cu documintele necesarie, se arete starea activa si pasiva la un'a d'in sedintiele mai curendu tienende; totu-odata sum'a timbrului de 1 fl. se asemana d'in mas'a repausatulul, avendu enratu-rulu a o solvi.

99. Notariulu directiunei Petru Petroviciu in firulu decisiului directiunale de sub nr. 89. presinta dechiaratiunile membriloru, cari prin respectivii colectanti si au renoitu ofertele sale si a le acelor-a, cari ca membri noui au intratu in Asociatiune si a nume:

I. Membri renouiti pre anii 186^o, 186^o, 187^o.

1. Jonu Motiu asesoru comit. cu ofertu anualu de 4,
2. Jonu Francu protofisc. com. cu ofertu anualu de 2,
3. Gerasimu Candrea vice-notariu cu ofertu de 2,

4. Ladislau Papu cu ofertu de 2 fl. 5. Andrea Puticiu cu ofertu de 5 fl. toti d'in Bai'a de Crisiu. 6. Alessand. Sterca Sulutiu prot. jud. cerc. d'in Halmagiu cu 2,
7. Jul. Munteanu jurasore com. d'in Aradulu-non cu of. 2,
8. Sav'a Petroviciu preotu in S. Miclosiulu micu cu of. de 2,
9. Valeriu Opreanu not. in S. Miclosiulu micu cu of. de 2,
10. Gustavu Rusu jurasoru comit. in Galsi'a cu of. de 2,
11. Simeonu Popescu parocu si ases. cons. cu of. de 2,
12. Jonu Rusu profes. preparandialu Aradu cu of. de 2,
13. Georgiu Dogariu propr. in Aradu cu ofertu an. de 10,
14. Petru Florescu proprietariu Aradulu cu ofertu an. 5,
15. Demitru Jorgoviciu proprietariu cu ofertu de 2,
16. Vasiliu Ratiu cetatianu cu ofertu anualu de 2,
17. Constantinu Brandusianu postariu in Chiseteu cu 3,
18. Nicolau Radulescu preotu in Chiseteu cu ofertu de 2,
19. Jonu Suci notariu in Socodoru cu ofertu de 5,
20. Vasiliu Tiaposiu parocu in Socodoru cu ofertu de 2,
21. Petru Chirila preotu in Socodoru cu ofertu de 2,
22. Stefanu Tulcanu preotu in Socodoru cu ofertu de 2,
23. Georgiu Chirila in Socodoru cu ofertu de 2 fl. 24. Teodoru Chirila esonomu in Socodoru cu ofertu de 2,
25. Josifu Ardeleanu esonomu in Socodoru cu ofertu de 2,
26. Achimu Pecurariu esonomu in Cuvinu cu ofertu de 2,
27. Georgiu Brateanu jud. com. in Cuvinu cu ofert. de 2,
28. Petru Sangiorgianu cococariu in Cuvinu cu of. de 2,
29. Vincentiu Joanoviciu docinte in Cuvinu cu of. de 2,
30. Joanu Dobosiu docinte in Nadabu cu ofertu de 2,
31. Sam. Grama protopopu gr. cat. in Cherelusi cu of. 2,
32. Stefanu Siorbanu ases. com. Aradulu cu ofert. de 15,
33. Eutimiu Maniu not. in Govosdi'a cu ofertu de 3,
34. Jonu Bica notariu in Marausiu cu ofertu de 2,
35. Vasiliu Serbu tutoru in Cuvinu cu ofertu de 2,
36. Demetriu Suci parocu in Cuvinu cu ofertu de 2,
37. Teodosiu Motiu parocu in Cuvinu cu ofertu de 2,
38. Jotia Gosa esonomu in Cuvinu cu ofertu de 2 fl.

II. Membri noui intrati:

1. Petru Cevu, 2. Zachariu Matco, 3. Petru Tinera, 4. Mihaiu Biró 2 fl. toti economi d'in Berz'a. 5. Leontiu Gerga parocu, 6. Cresta Pascu esonomu d'in Mical'a cu ofertu anualu de 2 fl. 7. Ignatu Kóvér ases. com. Temisio'ra cu ofertu de 2 fl. 8. Vicentiu Miatoviciu parocu S. Nicolaulu-micu cu of. 2 fl. 9. Zacharia Todoru, 10. Simeonu Tulcanu, 11. Petru Misica, 12. Avramu Pavelu, 13. Adler Moritiu negutiatoriu d'in Apateiu cu ofertu anualu de câte 2 fl. 14. Demetriu Vancu, 15. Maxa Costanu, 16. Jonu Brateanu, 17. Moise Darlea esonomu d'in Galsi'a cu câte 2 fl. 18. Antoniu Dita parocu, 19. Moise Tardinu doc. d'in Sintea cu câte 2 fl. 20. Jonu Popoviciu parocu in Nadabu, 21. Botico Georgiu parocu Siada, 22. Mihailu Popoviciu parocu Ucurisiu, 23. Josifu Marchisiu protopopu Beliu, 24. Jonu Capitanu preotu Belu, 25. Gavrielete Paulu docinte Belu, 26. Josifu Capitanu preotu Sutagu, 27. Petru Goldosiu preotu Chisilac'a, 28. Jonu Pintea preotu N. Maros, 29. Petru Marcu preotu Bochia, 30. Zenobiu Munteanu preotu Tagadó, 31. Paulu Stanu preotu in Agrisiu, 32. Jonu Catona preotu Ciuntahaza, 33. Paulu Popu preotu Hagymás, toti cu ofertu anualu de câte 2 fl.

Conclusu: Toti membrii mai susu espusi dupa procedur'a usuata si prin votisare secreta se dechiaru de

eu traducerea romanésca, in ce'a ce privece radecin'a si valoarea fonetica, presenta ore-care diversitate in privinția sensului: de aceea noi le amu insemnatu cu o stultia. Asemenea amu pusu unu punctu de intrebare la alte vocabule a caroru-a asemenare aru poté s' se fie numai fortuita.

	ROM.	ITAL.
aida, ven.	aide	orsù
aimó, terg. vech.	acumu ?	adesso
aió, agio, ven.	aiu	aglio
al, piemont	alu, elu	egli
*albio, ven.	albie	truógolo
albuól, ven.	albiora	madia
anca, ven.	anca	anche, anco
anger, lomb.	angeru	ángelo
ara, ven.	aria	aia
arréto, neap.	indaretu	indietro
avento, calab.	aventu	incremento
azza, ven.	atia, acia	accia, filo
baba, teergest.	baba	vecchia
*babalá (a la) ven.	alababulea ?	disordinatamente
bataréla, ven.	batae de jocu	scherno
bine, bin, lomb.	bine	bene
bo, ven.	bou	bue
*bráida, terg. v.	brazda ?	poderetto
ca, neap. si sicil.	ca	come
*cam, lomb.	cam	quasi, come
catár, ven.	a cautá	cercare
catro, chiog.	patru	quattro
*cenise, ven.	cenusia	cingia
ceriésa, ven.	cirésa	ciliegia
chiló, terg. v.	acilea	qui
chine, chin, lomb.	caine	cane
co, ven.	cu	con
cólega, ven.	culca	córica
crucifissatu, cors.	crucificatu	crocifisso
cu, neap. si sicil.	cu	con

	ROM.	ITAL.
curár, ven.	a curatiá	mondare
curto, ven.	scurtu	corto
cúsare, chiogg.	a cose	cucire
cusso, ven.	cucusiu ?	cuccia
*desbafár, ven.	a desbará	sparare, sciorinare
descantár, ven.	a descantá	disincantare
desfoiár, ven.	a desfoiá	disfogliare
desgiazár, ven.	a desghiatii	dighiaciare
despotenár, ven.	a despeptená	spettinare
despoiár, ven.	a despoiá	spogliare
dessedá, lomb.	a deceptá	destare
dinc', lomb.	dinti	denti
dintra, sicil.	dintre	fra
do, ven.	done	due
doi, piem. si lomb.	doi	due
doie, neap.	doie	due
Domnedé, lomb.	Dumnedieu	Domneddio
dos, lomb.	dosu	dosso
dreto, ven.	dreptu	dritto
dugár, bellun.	a jucá	giuocare
dui, lig.	doi	due
duma, lomb.	numai	soltanto
eu, eiu, cors.	eu	io
fazza, ven.	fatia, facia	faccia
fia, piem. si ven.	fia	figlia
figá, ven.	ficatu	fégato
fio, ven.	fiu	figlio
fir, lomb.	firu	filo
focu, sicil. si cors.	focu	fuoco
fora, ven.	fora, afora	fuora
forfe, ven.	forfece	forbici
frunte, lig.	frunte	fronte
franti, sicil.	frunțe	fronte
fumegár, ven.	a fumegá	fumicare
*giaba (a), ven.	de giaba	a bizzate
gingá, lomb.	a jucá	giuocare

membri aleși ai Asociației pentru restempul celor 3 ani, fiindu a se înmatricula în protocolul evidințial respectiv, și la cererea lor a li se estradă diplomele îndatinate.

100. Notariul Direcției Petru Petroviciu în legatură cu alegerea membrilor mai susnumiți asterne consemnarea despre toți membrii Asociației, cari în decursul anului 1868,9 și deca dela adunarea generală d'în anul trecut până în ziua de azi și-a renouit ofertele sale, cari ca membri nou intrati în Asociație și cari au dat obligații despre ofertele lor restante.

C o n c l u s u : Consemnarea acésta este a se publica în foiele naționale și spre completarea bilanțului cerutu de adunarea generală, a se alatură unu esemplar la raportul general alu Direcției ce se va compune.

Cătu despre declarațiile obligatorii a le membrilor restanțari, alu coror a terminde solvire a espiratu dejă, se însărcineza notariul acestei declarații, pre langa una însemnare a le tramite respectivilor domni coleptanti, pre langa acea recersare d'în partea acestei direcții, ca sê binevoésca a încasă sumele restante dela respectivii obligati și a le aministră cătu mai curenđu la perceptoratul Asociației, avendu acelu a estradă cuitel pre partea membrilor solvitóri pre langa restituirea obligatiunilor (depurate).

101. Notariul direcției în firulu unei epistole ce o presintă d'în partea tenerimei romane studiose dela Gimnaziulu d'în Egoșole (Kecskemét), face aretare despre donarea portretului renumitului barbatu alu națiunii romane și promovatorulu culturai poporale Jonu Brateanu, ce s'a tramis d'în partea tenerimei în semnu de reverință și devotiune cătra acésta Asociație pentru cabinetulu de lectură.

C o n c l u s u : Se ia la cunoștința și tenerimei donatorio se esprime multiamita protocolara, însărcinându-se economatulu a induce portretulu donatu în inventariulu respectiv:

102. Notariul direcției presintă unu esemplar alu poesielor lui Julianu Grozescu, donatu prin editorulu acestor poesie dlu avocatulu Emericu B. Stănescu pentru bibliotec'a Asociației.

C o n c l u s u : Se ia la cunoștința cu multiamita și se preli bibliotecariulu spre induce în inventariulu opurilor și cărților donate.

103. Notariul direcției în necsu cu decisu direcționalu de sub nrulu 92. asterne cont'a tipografului Rehi d'în Aradu, despre tipărirea unui protocolu necesariu pentru sortitur'a filantropica și roga a se asemnă sum'a de 3 fl.

C o n c l u s u : Sum'a erogata prin notariu de 3 fl. v. a. se asemnă la perceptorul Asociației.

104. Presedintele directorulu secundariu cu privire la necesitatea administrației respective manipulației separate a baniloru meniti pre sém'a fundulu capitalu alu

asociației, face propunerea ca despre venitul ce încurge sub diferite rubrici și este destinatu fundulu capitalu alu Asociației, precum sunt capitalele oferite d'în partea membrilor fundatori pre victia, veniturile diferitelor întreprinderi pentru scopuri filantropice și alte sume de bani mai însemnate și menite acestuiu fondulu, sê se compuna și sê se porte unu protocolu separat evidințial, d'în care starea acestor bani, respective averea Asociației sê se constatata cu esactitate și precisiune.

C o n c l u s u : Propunerea acésta primindu-se de necesaria, se decide a se însărcină notariulu și esactorulu cu compunerea unui protöcolu separat despre starea fundulu Asociației, în sensulu propunerei mai susu espuse.

105. În legatură cu decisu precedentu presedintele directorulu secundariu propune a se estradă pentru fia-care membru fundatori diplomele îndatinate și a li se espedă prin posta, éra membrilor cari voru participă la adunarea generală, a li se înmanuă cu ocaziunea acésta.

C o n c l u s u : Notariulu direcției este însărcinatu a estradă diplomele amintite pentru toți membrii fundatori pre victia și prevediendu-le cu cele recerute a le înmanuă membrilor cari voru fi de fatia la adunarea generală, — éra celor ce nu voru luă parte la acésta adunare, a le tramite prin posta, avendu apoi a face raportu la tempulu sêu despre efeptuire.

106. Presedintele directorulu secundariu cu privire la apropierea terminulu adunării generale și la urginti'a agendeloru privitorie la acésta, propune a se tienē siediintie permanente, și spre scopulu acestu-a a se invită prin scrisori deosebite toți membrii direcției spre a participă la siediintiele tienende.

C o n c l u s u : Propunerea acésta se primesce și se decide tienerea siediintielor permanente direcționali, încependu-se sambat'a viitoria în 21. augustu a. c. fiindu despre acésta a se înștiință toți membrii direcției d'în locu și d'în alte părți, numai decitu și fără amanare.

107. Notariulu direcției raportéza despre efeptuirea espeditiunilor d'în siediint'a penultima.

C o n c l u s u : Se ia la cunoștința.

108. Colectantele Totu-Varadié dlu protopopu Josifu Belesiu în conformitate cu raportulu sêu substernutu dejă despre agendele efeptuite transpune protocolulu supletorulu de licuidare și specificu despre starea restanțielor a le membriloru d'în aceași colectura.

C o n c l u s u : Se estradă comisiunei censuratorie de aceste raporti sub Nrulu 5. emise pentru ultetior'a afacere, în meritulu licuidării restanțielor de sub întrebare. Si fiindă comisiunea censuratoria dupa raportulu óralu alu notariulu nu pote purcede la censurarea raporturiloru pana ce protocolulu capitalu despre toți membrii, a carui compunere noua este în lucrare, nu va figat'a: comisiunea va fi a se înștiință prin notariu despre finirea

protocolulu non compusu, și atunei numai decitu va avē a efeptu censurarea mai susu amintita, asiē ca înca mai înainte de adunarea generală licuidarea totoror raporturiloru intrate în decursulu anulului sê se realizata și despre resultatu sê substerna relațiune meritoriala.

109. Pentru compunerea protocolulu despre agendele tractate și alte afaceri a le adunării generale,

C o n c l u s u : Se defige terminulu unei siediintie straordinarie pre luni 16. augustu nou a. c. la 6 ore dupa améidiadi, la care suntu de a se invită toți membrii direcției fiindu a se autentica și protocolulu acestei siediintie, éra esactorulu cu notariulu direcției se însărcineza a compune unu proiectu despre programulu destinatu și a lu presntă siediintiei indicate, spre desbătere.

Protocolulu acestu-a cetindu-se în siediint'a straordinaria XII. s'a autentecat în presnt'a comembriloru direcției: Jonu Popoviciu Deseanu, Emanuilu Misticu, Dr. Atanasiu Siandoru, Ștefanu Șorbanu, Demitru Boneiu, Jonu Goldisiu, Teodoru Serbu și Petru Petroviciu.

Aradu, 416. augustu 1869. Direcțiunea Asociației naționale pentru cultur'a poporulu romanu. Presedinte: Jonu Popoviciu Deseanu m. p. Directorulu secundariu. Petru Popoviciu m. p. Notariulu Asociației.

Romani'a.

D'în caletori'a Domnului Romaniloru cătra Livadi'a.

Dupa ce Înaltímea Sa Domnulu a dejunatu la Budești, s'a imbarcatu pre vaporulu Ștefanu-celu-Mare la 6 ore sér'a. Autoritățile locale și poporațiunea întreaga acceptandu pre Înaltímea Sa la portu l'a primitu cu cele mai viue aclamațiuni.

Înaltímea Sa trecundu pre la Brail'a, prefectulu districtulu, impiegatii administratiei și politiei, comandantulu garnisonului cu oficerii, comandantulu gardei civice cu gard'a, capitanulu portulu și multíme de poporu au salutat pre Înaltímea Sa cu strigări de entusiasmu. Vaporulu la 9 ore demință a ajunsu la Galati, unde, — cu tote că se înștiințiască că Înaltímea Sa nu va sta, — autoritățile, guard'a civica și una poporațiune numerosa au salutat trecerea Înaltímei Sale. D. colonelu Drigalschi, delegatulu comisiunii internationale europene, pre unu vaporu espresu, a întempinatu pre Înaltímea Sa la Isaccea, făcundu-i onorile cuvenite și însocindu-lu pana la Sulina. În tota calea vaporulu domnescu, tote vaporele straine au pausat și au arboratu pavilionulu Romanié. La Tulcea a fostu salutat de autoritățile otomane; garnison'a cu muzicele și capii presntău armele. Pre tote cordonele otomane eră înaltiatu pavilionu romanu. Bastimentulu de resbelu austriacu în parada, cu pavilionulu Romanié și cu mateloti pre coverte, a repetitu continuulu urările.

La punctulu unde Dunarea porta augustulu nume alu Înaltímei Sale, Înaltímea Sa a visitatu în amenuntu lucrările de arta, ce se facu acolo cu machine poteriice și observandu una noua inventiunea de *dragare*, a recoma:

	ROM.	ITAL.
*gora, lomb.	gura	gola
immarmorio, ven.	immarmoritu	istupidito
impirár, ven.	a însărá	inflare
indree, lomb.	inderetu	indietro
intardigár, ven.	a intardiá	tardare
intrégo, chiogg.	intregu	intiero
lare, bellun.	largu	largo
lassa, ven.	lasa	lascia
licár, ven.	a licai	leccare
loch, terg. v.	locu	luogo
Luni, ven.	Luni	Lunedì
macár, ven.	a maci	ammaccare
magári, m. multe dial.	macaru	magari (neus)
maister, lomb.	mesteru	mastro
mancialu, sic.	mancalu	mangialo
marmura, calab.	marmura	marmo
Marti, ven.	Marti	Martedì
mene, rom.	mine, mene	me
Mércore, ven.	Mercuri	Mercordì
mestro, ven.	mesteru*)	mastro, maestro
miezo, neap.	miezu	mezzo
*mio, ven.	mila (geogr.)	miglio
moiár, mogiár, ven.	a moiá	immollare
mora, sicil.	moravuri	costumi
mugére, muiére, chiog.	muiere	moglie
muiér, mugér, ven.	muiere	moglie
munte, lig.	munte	monte
muzza, terg.	mitia	mucia, muscia
muzzicatu, sicil.	muscatu	morsicato
nimmu, cors.	nime	niuno
noiteia, piem.	noptea	notte
noma, chiog.	numai	soltanto
nous, terg. v.	noua	nuova
nume, lig.	nume	nome

*) Pre la noi se dice și „maestru.“

	ROM.	ITAL.
omeni, ven.	omeni	uomini
paussár, bellun.	a repausá	riposare
pe, neap.	pe	per
pégola, ven.	pecura	pece
pine, pin, lomb.	paine	pano
*pirón, ven.	piroau	pernio
placa, ven.	placa	piastra
plou, terg. v.	ploua	pieve
*ponga, ven.	punga	gozzo, sacchetto
postu, ven.	poti tu	puoi tu
pri, sicil.	pre, spre	per
puárta, terg. v.	porta	porta
punte, lig.	punte	ponte
rasáore, chiog.	rasatore	rasoio
recusiura, ven.	recusatura	ricucitura
remane, chiog.	remane	rimane
*ronchizár, ven.	a ranchezá	ronfare
rumegár, ven.	a rumegá	rugumare
saláta, ven.	salata	insalata
sanca, ven.	a stanga	manca
sbraia, lomb.	a sbierá	gridare
scantinár, ven.	a clatiná?	tentennare
scetá, neap.	a asceptá	aspettare
schiapár, bellun.	a scupá	sputare
scrizza, lomb.	a scritiaí	scricchiolare
scrovaria, ven.	scrofaria	porcheria
scuarza, terg. v.	scortia	scorza
scutár, ven.	a scurtá	scortare
segur, lomb.	siguru	sicuro
sene, rom.	sene, sine	si, se
séo, ven.	seu	sego
ses, lomb.	siese	sei
sgurá, lomb.	a sburá	volare
siguru, cors.	siguru	sicuro
sinte, lomb.	simte	sente
sor, terg. v.	sora	suora

	ITAL.	ROM.
'sto, 'sta, ven.	estu, ésta	questo, questa
straluci, sicil.	straluce	straluce
straluse, lomb.	a straluci	stralucere
stramana, ven.	destramatu?	sciamannato
strambaria, ven.	strambaria	stramberia
strambita, ven.	strambetate	straneza a
strambo, ven.	strambu	strano
stranudár, ven.	a stranutá	sternutare
straplantá, terg. v.	a straplantá	trapiantare
stropár, ven.	a astupá	otturare
struzi, aen. si lomb.	trude	stenti
strussiár, ven.	a se trudi	faticare
'stu, sicil.	estu, astu	questo
svolár, ven.	a sburá	volare
talpon, ven.	talpa (la pomi)	toppo
tene, rom.	tene, tine	te
tiara, terg. v.	tiéra	terra
torber, lomb.	turbure	torbido
tot, bolon.	totu	tutto
trei, piem.	trei	tre
tri, bolon.	trei	tre
tuřá, cors.	a astupá	otturare
tutluna, lomb.	totu un'a	tott'uno
varza, ven.	varza	sverza
Venere, ven.	Vineri	Venerdì
vierme, neap.	vierme	verme
voia, vogia, ven.	voe, voia	voglia
zap, terg. v.	tiapu	bécco
Zioba, ven.	Joi	Giovedì
ziogo, ven.	jocu	giuoco
zoso, ven.	josu	giu, giuso

(Va urmá.)

dat-o D lui ministru alu lucrârilor publice, pentru a o usită la canalizarea rîurilor in Romanîa.

De aci si vaporulu de reșelul britanicu, care venia espreau d'in josu, a inșofitu pre Inaltîmea Sa pana la Sulina, unde a fostu primitu cu onorile cuvenite si cîa mai mare bucuria. Bastimentele erâu arborate cu pavilionulu Romaniei. Comisiunea europena a datu unu prandiu Inaltîmei Sale, la care au asistatu toti reprezentantii poteriloru mari, autoritatile locale, intre cari si colonelulu rus. tramislu de Majestatea Sa Imperatorulu Rusiloru, pentru a fi alaturatu persoanei Inaltîmei Sale.

Inaltîmea Sa a aretatu regretulu cîa nu a potutu sê se oprêca, pentru a esprime prefectiloru d'in Braila si Galati multamirile Sale pentru entusiasmulu cu care a fostu salutatu de poporatiune.

Luni la 3 ore dupa amedia, Inaltîmea Sa a ajunsu la Odes'a, unde a fostu primitu de autoritatile civile si militare si o guarda de onore.

La 10 ore sêra, fregat'a imperiala Casbecu accepta pre Inaltîmea Sa, ca sê se imbarce pentru Crimea.

Sevastopol, 19. Augustu. — Principele Carolu, Domnulu Romaniloru, sosindu a sêra aici, a fostu primitu de autoritatile locale. Astadi Alteti'a Sa a visitatu Bacceserai, Ciufut-Calle si fortificatiile orasiului. Mane, la 8 ore, Inaltîmea Sa va plecâ spre Livadi'a. (Rom.)

VARIETATI.

** (Statistica claustriloru d'in Transilv.) Dupa „M. P.“ piaristii au 2 claustru (in Clusiu si Bistritia) cu 19 calugari; ordulu St. Franciscu are 23 claustru (in Sibiu, Alba-Iulia, Clusiu, Brasieu, Simleu, Desiu, Estelneacu, Fagarasiu, Hatiegu, Tergulu-Muresiului, Mediasiu, Micahaza, Cohalmu, Sasu-Sebestu, Sigisior'a, Ghierla, Szarhegy, Oresti'a, Sicu, Turda, Trascâu, St. Giorgiu, Udvarheliu, Huniador'a) cu 129 calugari; minoritii au 5 claustru (in Bistritia, Clusiu, Cant'a, Tergu-Muresiului, si Aitidu), cu 26 individi; ord. capistranu are 3 claustru (in Vintulu-de-diosu, Dev'a si Bai'a-de-Crisiu) cu 7 individi; ord. mechtaristiloru are 1 claustru (in Elisabetopolu) cu 2 individi; calugaritiile ursuline au 1 claustru in Sibiu, cu 26 calugaritii; calugaritiile misericordiane au 1 claustru (in Alba-Iulia) cu 6 calugaritii; ord. Stului Franciscu are 1 claustru in Sibiu, cu 7 virgine (!) Prin urmare in Transilvania suntu 183 calugari si 39 calugaritii. E interesantu a sci, cîa in claustrulu calugaritiloru misericordiane d'in Alba-Iulia, langa 6 calugaritii suntu aplicati 5 calugari cu diverse chiamari; prin urmare mai fa-care calugaritia si are confessorulu sêu.

** (Dlu Iosefu Vulcanu) a sulevatu in „Familia“ sa cestiunea infintiarii unui teatru nationalu in Romania ciscarpatina. Ide'a este sublime. Igratulamu, si dorimu sê o vedemu intrupata.

** (Despre Vilelm Madarasz) care nu de multu fugi d'in temnit'a Vatiului, — diurnalulu „N. fr. Ll.“ sorie, cîa se afla in Romania, si cîa in Bucuresci — partid'a Bratiano-Roseti fa primitu cu bratie deschise, i-a esoperatu unu pasaportu ca sê pota caletori in capital'a Romaniei-mice, in Craiova, unde vre a se asedia. Aici apoi va face unu memorandum fulminante contr'a guvernulu magiaru, care lu va presinta dietei ung., totu odata inse lu va publica si in limba romana. Va infintia in Craiova unu diurnal de septemana, care se va sili a-lu latî printre secuii d'in Transilvania, cu scopu ca sê-i indenne a emigra in Romania. — Nu e nici o lipsa de indennare, cîa-ci emigredia ei si fara aceea in numeru destulu de mare mai alesu de candu — in specie pre Transilvaneni, si pelea inca-i ustura de fericirea si bunastarea creata de parintiesculu (?) guvernul dualisticu.

** D'in organulu arceologicu alu dlui Fl. Romer reproducemu urmatori'a seria de anticitati descoperite in otarul comunei Lendva inferioare (in cottulu Zala si anume:

1) Una moneta de argintu, pre aversu cu unu capu laureatu, privindu in stang'a, cu inscriptiunea: NERO CAESAR AUGUSTUS, pre reversu JUPITER CUSTOS.

2) Una moneta mai mare de arama, pre aversu cu inscriptiunea: FAUSTINA AUG pre reversu: Juno, S. C.

3) Una moneta de argintu, pre aversu cu unu capu laureatu, privindu in stang'a, cu inscriptiunea: M. COMMODUS ANTONINUS AUG. PIUS, pre reversu ANN (ona) AUG(usti) TR. P. VIII. (sêu VIII.) IMP VI COS III P P. S. C. A bundantia privindu in drepta, in aintea ei se vede una mesura (modius), in drepta tiene statu'a libertatii cu coifulu si lancea libertatii, in stang'a cornulu abundantie, la picioarele ei se vede una nae cu doui navigatori (d'in an. 183 sêu 184 d. Cr.)

4) Una moneta de argintu, pre aversu Marte ducundu unu arcu triumfatoriu, cu inscriptiunea: SEPT. SEVERUS IMP. VII, pre reversu: PMTRP III COS II PP. (d'in 195 d. Cr.)

5) Una moneta de argintu, pre reversu cu inscriptiunea: RESTITUTOR URBIS. (an. 193—211, dupa Cristosu.)

6) Una moneta de arama galbena, pre carea se vede Concordia siediendu; pre aversu cu inscriptiunea: M. AUR. ANTONINUS PIUS AUG. BRIT, pre reversu PMTRP XIII. COS III. P. P. (an. 211.)

7) Una moneta de arama galbena, poleita cu argintu, pre aversu cu inscriptiunea: GERM, pre reversu PMTR P XVIII COS III. PP . . . (an. 215.)

8) Una moneta de argintu, cu inscriptiunea LIBERTAS AUG.

9) Una moneta de argintu cu inscriptiunea RECTORI ORBIS (an. 198?)

10) Una moneta de argintu pre aversu cu inscriptiunea SEPT. GETA CAES PONT, pre reversu PRINC. JUVENTUTIS; mai departe se vede regele privindu in drepta, langa elu unu semnu de invingere (d'in an. 198—204.)

11) Una moneta de argintu cu inscriptiunea: SEVERUS ALEXANDER; ANNONA AUG.

12) Una moneta mai mare de arama, cu inscriptiunea: JUSTITIA AUGUSTI.

13) Una moneta de argintu cu inscriptiunea MARS ULTOR.

14) Una moneta de arama cu inscriptiunea VICTORIA AUGUSTI, pre scutulul Victoriei se vede UOT X (d'in an. 222—235.)

15) Una moneta de argintu, pre aversu cu inscriptiunea: JULIA DOMNA, pre reversu SAECULI FELICITAS.

16) Una moneta mare de arama, pre aversu cu inscriptiunea JULIA MAMMAE A, pre reversu: FELICITAS AUG.

17) Una moneta de argintu cu inscriptiunea: IUNO CONSERVATRIX.

18) Una moneta mare de arama cu inscriptiunea: VENERI FELICI, S. C.

19) Una moneta de argintu, pre aversu cu inscriptiunea: MAXIMINUS, pre reversu: PROVIDENTIA.

20) Una moneta mare de arama, cu inscriptiunea: SALUS AUGUSTI. (an. 235—236.)

21) Una moneta de argintu cu inscriptiunea: DIVA, PAULINA, CONSECRATIO.

22) Una moneta mare de arama galbena pre aversu cu inscriptiunea: CLODIUS PAPIENUS, pre reversu: VICTORIA AUG. (an. 238.)

23) Una moneta de argintu, pre aversu cu inscriptiunea: M. ANT. GORDIANUS, pre reversu: AEQUITAS AUG.

24) Una frumoasa si mare moneta de arama galbena cu inscriptiunea AETERNITATI AUG. S. C.

25) Una moneta mare si frumoasa de arama cu inscriptiunea: FIDES MILITUM.

26) Una asem. moneta de argintu, cu inscriptiunea: SALUS AUGUSTI.

27) Una moneta mare frumoasa de arama, si alta de argintu cu inscriptiunea: VIRTUS AUGUSTI. S. C. (an. 238—244.)

28) Una moneta de argintu cu inscriptiunea: VIRTUTI AUGUSTI.

29) Una moneta de argintu cu patru insemne militari, pre aversu cu inscriptiunea: M. IUL PHILIPPUS, pre reversu: FIDES EXERCITUS.

30) Una moneta de argintu, cu inscriptiunea: VICTORIA AUGG (an. 244—249.)

31) Una moneta de argintu pre aversu cu inscriptiunea: M. OTACILIA SEVERA, pre reversu: CONCORDIA AUGG.

32) Una moneta de argintu, pre av. cu inscriptiunea TRAIANUS DECIUS, pre rev. DACIA.

33) Una moneta de argintu cu inscriptiunea: GENIUS EXERCITUS ILLYRICIANI, an. 249—250.

34) Una mon. de argintu, pre aversu cu inscriptiunea: HERENNIA ETUSCILLA, si HERENNIUS ETRUSCUS, pre rev. cu inscriptiunea PUDICITIA AUG; si CONCORDIA (an. 249—250.)

35) Una moneta de arg. pre av. cu inscriptiunea: VIB. TREBONIANUS, pre rev. APOLI SALUTARI (an. 251—254.)

36) Una mon. de arg. pre av. cu inscriptiunea: VIB. VOLUSIANUS, pre rev. FELICITAS PUBL (an. 251—254.)

37) Una mon. de arg. pre av. cu inscriptiunea: VALERIANUS, pre reversu CONCOR EXERC (an. 253—260.)

38) Una alta mon. frumoasa de argintu, pre av. cu inscriptiunea: DIVAE MARINIANAE, pre rev. CONSECRATIO.

39) Una mon. de arg., pre av. inscript GALLIENUS, pre rev. CONCORDIA EXERCIT (an. 154—168.)

40) Una mon. de arg. pre av. cu inscriptiunea: CORN. SALONINA, pre rev. JUNO REGINA.

41) Una mon. de arama, cu doue figure, pre aversu cu inscriptiunea: PROBUS, pre rev. CONCORD MILIT, intre cele doue figure se vede T, XXI. (277—282.)

42) una mon. mare de arama, pre av. cu inscript. DIOCLETIANUS, pre rev. SACR MONETA etc. A Q S.

43. Una mon. de ar. pre av. cu inscript, CONSTANTINUS MAGNUS, pre rev. URBS ROMA MFO.

In Hidvegu-Tolna s'a aflatu una moneta cam tocita, de arg. cu inscript. pre aversu M. COMMODUS. ANT. BRIT. pre rev. HILAR AUG. PMTRP XII (IMP VIII COS V. PP) Ilaritatea se vede privindu in drepta, in stang'a tiene una crenga de lauru, in drepta alta de finicu (d'in an. 187 d. Cr.); alta mon. de arg. pre av. cu inscrip. MAXIMINUS pre rev. PROVIDENTIA AVG.

** (Procesu de presa.) In 23. l. c. s'a pertractatu inaintea scaunulu juratiloru procesulu de presa, intentatu de procurorulu de statu contr'a redactorulu diariulu slovacu „Narodni Hlasnik“. n intiesulu acusei, unu numeru alu diariulu amintitu acitia directu contr'a corpulu legiutoriu, agita contr'a legiloru de contributiune, de aperarea comuna si de nationalitate, acitia in modu periculosu pre conatiunali sêi contr'a unguriloru. Acusatulu s'a presintatu in persona si s'a apertatu in limb'a germana; pre autorulu articolulu incriminatulu n'a voitu sê-lu numesca. A vorbitu apoi Mudrony apertoriulu acusatulu si dupa unu scurtu respunsu si replica, juratii s'au retrasu in o alta chilla, si dupa una consultare de 1/2 de ora, anuciara, cîa acusatulu nu e vinovatu, deci procurorulu de statu fa judecatu la solvirea speseloru procesulu in suma de 55 fl. Sciu judeca si dreptu dmii jurati constitutiunali, candu adeva — voiescu.

** Cum combinaza (dupa „Ellenör“) stapanii nostri d'in Bud'a-Pest'a despre nefericit'a Transilvania? „Or' cîtu de constitutiunale sêu anticonstitiunale ar fi vointia nostra — dicu ei — ordenatiunile nostre trebe sê fi primite dreptu lege in Transilvania. Trebe ore doveda mai eclatante decatu acêsta despre nemarginit'a nostra potestate?“

** (Bibliografia) Ni s'a tramesu unu exemplariu d'in „Cartea stului Chrisostonu, de spre Preutia“, tradusa in limb'a romanêca de Dlu Ionu P. Papiu preutu gr. c. rom. la institutul corectoriu d'in Ghierla. Opulu in sine este cuprinsulu multoru invetiature frumoase si trebuintiose celoru ce si-au alesu cariera preutiesca. Limbagiulu traductiunii este destulu de corectu, ortografa asemenea, tipariulu e frumosu.

Sciri electrice.

Madridu, 23. aug. „Gazeta“ de adi spune, cîa bandele carliste, conduse de Galindo, Sale si Rocher fure batute langa Cati. Intre 11 insi cadiuti se afla Galindo si Rocher. S'au prinsu mai multi vulnerati.

Belgradu, 23. aug. Inginerulu superioru d'in Adrianopole sosi aici, insotitu de mai multi ingeneri, spre a incepe desemnarea terenulu liniei ferate de Rumeli'a.

Viena, 24. aug. Delegatiunile si voru inchia seditiile in 31. l. c. Se crede ca siguru, cîa in privintia diferentieloru ces'au ivitu intr'unele cestiuni, se va mediu-laci una contielegere intre delegatiuni.

Paris, 24. aug. Faim'a, cîa ministrulu de esterne alu Franciei ar' fi adresatu una nota contelui Beust, prin care aproba depesi'a ultima a cancelariulu de statu adresata in privintia cauzelor nemtiesci, — se demintiesce cu tota siguritatea, adaugandu-se, cîa Franci'a, cu ocaziunea schimbarei depesieloru intre Viena si Berlinu, s'a retienutu de la or' ce amestecu.

Viena, 25. aug. „Oesterr. Corr.“ vre a sci, cîa Domnulu Romaniloru Carolu I. ar' avê de cugetu a veni in octovre incognito la Viena.

Madridu, 25. aug. Preutulu Miller conducatorulu bandelor carliste, fu judecatu la morte — Se afirma cu siguritate, cîa uniunistii si progresistii voru proclama pre Serrano de candidatulu la tronulu Ispaniei.

De esarendatu.

Bunulu de 300 jugere numitu Bogomirea si Cesu, comasatu in otarul Cianului mare, aproape de Clusiu si Turda se va esarendâ de la Santu-Mihaiu pre mai multi ani. Doritorii d'a primi desluciri mai detaiate au a se adresa prin epistole francate cîtra

L. C. posta rest. M. Vászárhely. 2—3

Proprietariu si editoriu: Alexandru Romanu.
Redactoru respundietoriu interim: Ionu Porutiu.